

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง แร่สมหัตถ์จรรย (1)

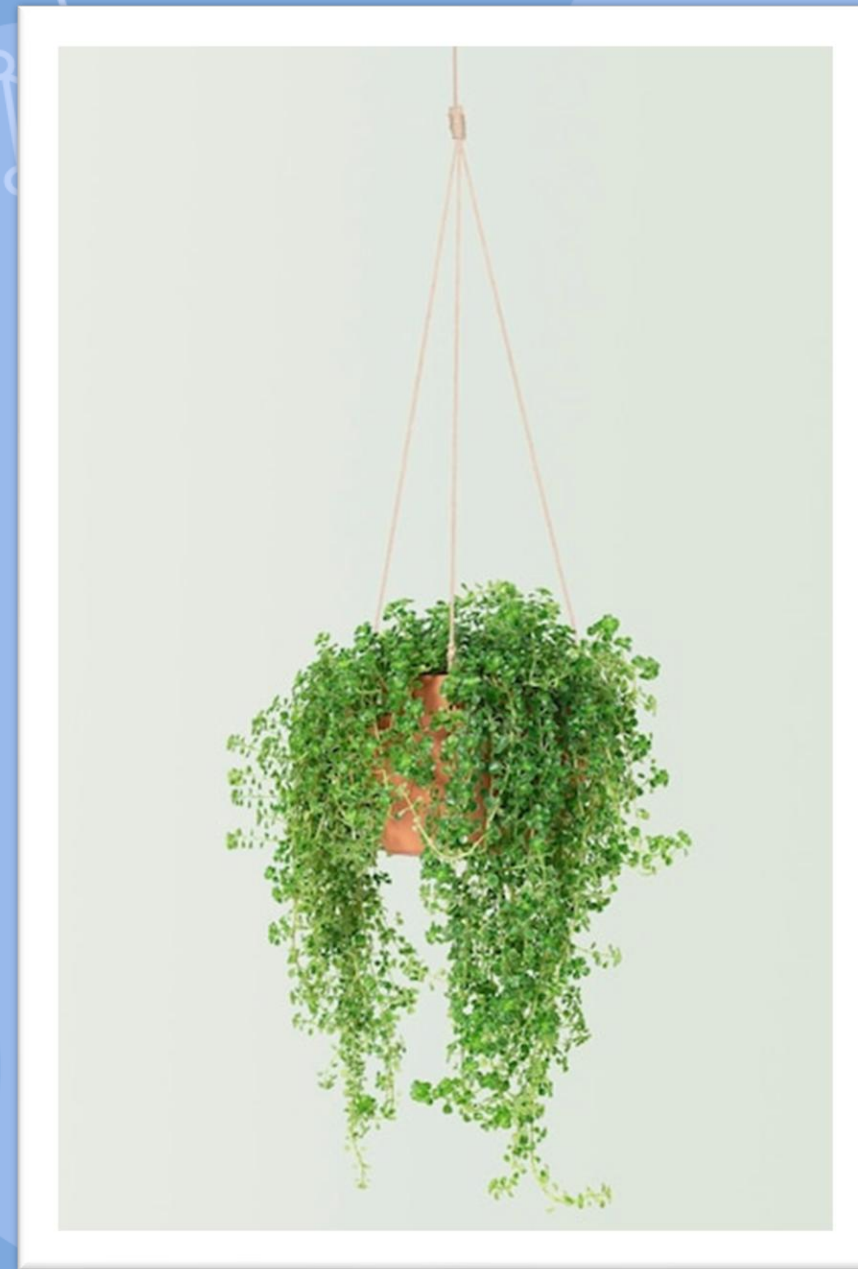
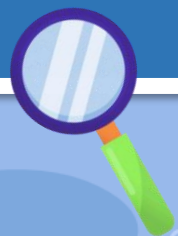
ครูผู้สอน ครูกชกร ช้างทอง

แรงมหัศจรรย์ (1)

✦ **สังเกตภาพ**
การแขวน
กระถางต้นไม้

จากภาพ นักเรียนคิดว่ากระถางต้นไม้แบบแขวน เกี่ยวข้องกับแรงหรือไม่ อย่างไร

นักเรียนตอบตามความเข้าใจ

เช่น เกี่ยวข้องกับเรื่องแรงลัพธ์ ซึ่งกระถางถูกแขวนให้อยู่นิ่งได้
แสดงว่าแรงลัพธ์ที่กระทำต่อกระถางมีค่าเป็นศูนย์
โดยผลรวมของแรงที่เชือกทั้งสองเส้นดึงกระถางขึ้น
มีค่าเท่ากับน้ำหนักของกระถาง

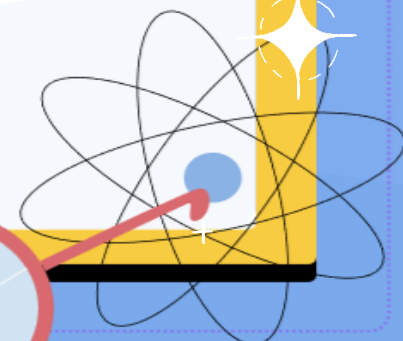
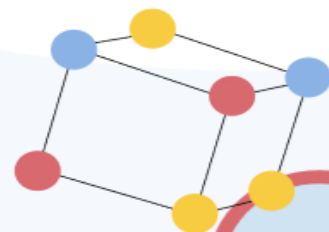
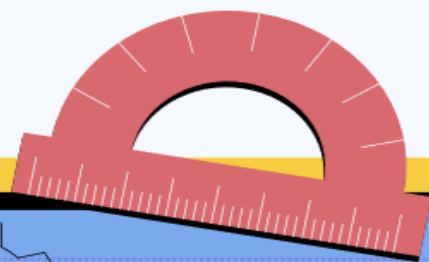
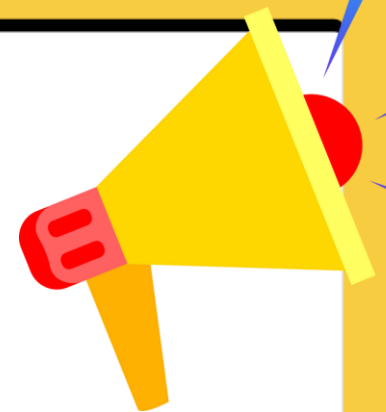

ในชีวิตประจำวัน เราสามารถนำความรู้
เรื่องแรงมาประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ อย่างไร

กิจกรรม

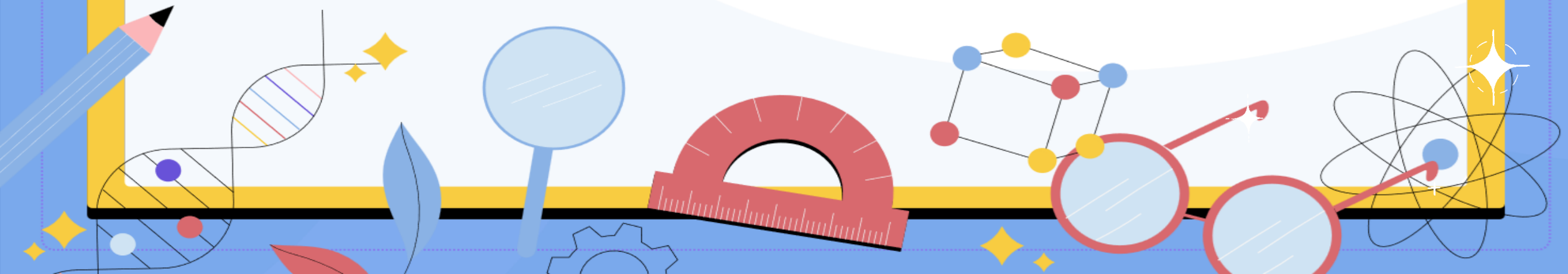
แข่งมหัศจรรย์

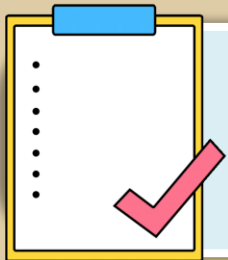

จุดประสงค์

ร่วมกันหาวิธีการและลงมือแก้ปัญหา
จากสถานการณ์ที่กำหนด

กิจกรรม แรงเสียดทานมีผลต่อการเคลื่อนที่ของวัตถุอย่างไร

หน้าที่ 155

กิจกรรม แร่งหัดจรรย

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด

1. ร่วมกันหาวิธีการและลงมือแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด
2. ประเมินและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดโดยใช้ความรู้เกี่ยวกับแรงอย่างมีเหตุผล

วัสดุ-อุปกรณ์

1. กล้องกระดาด
2. เชือกฟาง
3. ไม้
4. กรรไกร
5. เทปใส

วิธีทำ

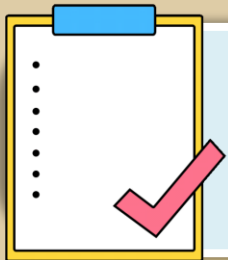
1. อ่านสถานการณ์และร่วมกันออกแบบวิธีการแก้ปัญหาจากสถานการณ์โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับแรง บันทึกผล
2. แบ่งบทบาทหน้าที่และลงมือสร้างผลงานเพื่อแก้ปัญหาตามที่ออกแบบไว้
3. วางแผนการนำเสนอแนวคิดในการออกแบบและผลงานที่สร้างขึ้น
4. นำเสนอแนวคิดและผลงานที่สร้างขึ้น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประเมินแนวคิดและผลงานของกลุ่มเพื่อนโดยใช้แบบประเมินการอธิบายแนวคิดและวิธีการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนด
5. ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่สมเหตุสมผลที่สุด พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบการตัดสินใจ

วิธีทำ

1. อ่านสถานการณ์และร่วมกันออกแบบวิธีการแก้ปัญหา
จากสถานการณ์โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับแรง บันทึกผล
2. แบ่งบทบาทหน้าที่และลงมือสร้างผลงานเพื่อแก้ปัญหา
ตามที่ออกแบบไว้

ใบงาน เรื่อง แรงมหัศจรรย์

ใบงาน เรื่อง แรงมหัศจรรย์

บันทึกผลการทำกิจกรรม

1. การออกแบบวิธีการแก้ปัญหา

สถานการณ์

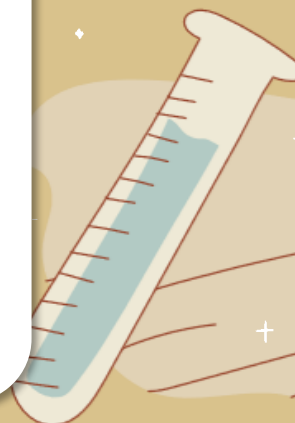
เด็กชายต้นกล้าอาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ซึ่งหมู่บ้านแห่งนี้เมื่อถึงฤดูฝน จะประสบกับปัญหาน้ำท่วม ทำให้ผู้อยู่อาศัยต้องยกหรือย้ายของไว้ที่สูงตลอด เพื่อบ้านของต้นกล้าหลายครอบครัวค่อย ๆ ทอยย้ายออกไป เพราะไม่อยากเจอกับปัญหาน้ำท่วม แต่ครอบครัวของเด็กชายต้นกล้าไม่อย้ายบ้าน จึงคิดวิธีการแก้ปัญหา โดยการปรับสภาพพื้นดินของบ้านให้สูงขึ้น ทั้งนี้ จะต้องยกบ้านให้ลอยขึ้นมาจากพื้น จึงจะสามารถปรับสภาพพื้นด้านล่างได้ แต่การยกบ้านทั้งหลังต้องไม่ทำให้ตัวบ้านเสียหาย ถ้านักเรียนเป็นวิศวกรจะเสนอวิธีการยกบ้านให้เด็กชายต้นกล้าได้อย่างไร โดยบ้านของเด็กชายต้นกล้าต้องสามารถถูกยกได้ทั้งหลังไม่มีการแยกส่วน และไม่เกิดความเสียหาย

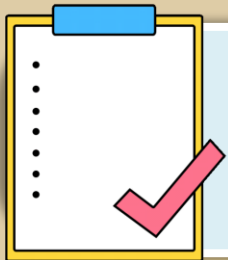

แบบร่างการออกแบบวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้เกี่ยวกับแรง

หน้าที่ 156-157

ใบงาน เรื่อง แรงมหัศจรรย์

หน้าที่ 156

ใบงาน เรื่อง แรงมหัศจรรย์

บันทึกผลการทำกิจกรรม

1. การออกแบบวิธีการแก้ปัญหา

สถานการณ์

เด็กชายต้นกล้าอาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ซึ่งหมู่บ้านแห่งนี้เมื่อถึงฤดูฝน จะประสบกับปัญหาน้ำท่วม ทำให้ผู้อยู่อาศัยต้องยกหรือย้ายของไว้ที่สูงตลอด เพื่อบ้านของต้นกล้าหลายครอบครัวค่อย ๆ ทอยย้ายออกไป เพราะไม่อยากเจอกับปัญหาน้ำท่วม แต่ครอบครัวของเด็กชายต้นกล้าไม่อย้ายบ้าน จึงคิดวิธีการแก้ปัญหา โดยการปรับสภาพพื้นดินของบ้านให้สูงขึ้น ทั้งนี้ จะต้องยกบ้านให้ลอย ขึ้นมาจากพื้น จึงจะสามารถปรับสภาพพื้นด้านล่างได้ แต่การยกบ้านทั้งหลังต้องไม่ ทำให้ตัวบ้านเสียหาย ถ้านักเรียนเป็นวิศวกรจะเสนอวิธีการยกบ้านให้เด็กชายต้นกล้า ได้อย่างไร โดยบ้านของเด็กชายต้นกล้าต้องสามารถยกได้ทั้งหลังไม่มีการแยกส่วน และไม่เกิดความเสียหาย

ประเด็นสำคัญในการอ่านสถานการณ์

1. ปัญหาในสถานการณ์นี้คืออะไร
2. ครอบครัวของต้นกล้าแก้ปัญหาได้อย่างไร

กิจกรรมปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงในการทำกิจกรรมนักเรียน

- นักเรียนอ่านสถานการณ์และจับใจความสำคัญจากสถานการณ์

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง การทำกิจกรรม

- ครูคอยให้ความช่วยเหลือแนะนำนักเรียนหรือตอบข้อสงสัยเมื่อนักเรียนซักถาม

1. การออกแบบวิธีการแก้ปัญหา

สถานการณ์

เด็กชายต้นกล้าอาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ซึ่งหมู่บ้านแห่งนี้เมื่อถึงฤดูฝนจะประสบกับปัญหาน้ำท่วม ทำให้ผู้อยู่อาศัยต้องยกหรือย้ายของไว้ที่สูงตลอดเพื่อนบ้านของต้นกล้าหลายครอบครัวค่อย ๆ ทาย่อยย้ายออกไป

1. การออกแบบวิธีการแก้ปัญหา

สถานการณ์

เพราะไม่อยากเจอกับปัญหาน้ำท่วม แต่ครอบครัวของเด็กชายต้นกล้าไม่อยากย้ายบ้าน จึงคิดวิธีการแก้ปัญหา โดยการปรับสภาพพื้นดินของบ้านให้สูงขึ้น
ทั้งนี้ จะต้องยกบ้านให้ลอยขึ้นมาจากพื้น
จึงจะสามารถปรับสภาพพื้นด้านล่างได้

1. การออกแบบวิธีการแก้ปัญหา

สถานการณ์

แต่การยกบ้านทั้งหลังต้องไม่ทำให้ตัวบ้านเสียหาย ถ้านักเรียนเป็นวิศวกร จะเสนอวิธีการยกบ้านให้เด็กชายต้นกล้าได้อย่างไร โดยบ้านของเด็กชายต้นกล้า ต้องสามารถถูกยกได้ทั้งหลังไม่มีการแยกส่วน และไม่เกิดความเสียหาย

อภิปรายหลังอ่านสถานการณ์

ปัญหาในสถานการณ์นี้คืออะไร

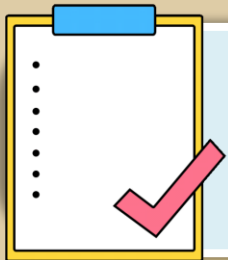
หมู่บ้านที่ต้นกล้าอาศัยอยู่
ประสบกับปัญหาน้ำท่วม

ครอบครัวของต้นกล้าแก้ปัญหาได้อย่างไร

ครอบครัวของต้นกล้าคิดวิธีการแก้ปัญหา
โดยการปรับสภาพพื้นดินของบ้านให้สูงขึ้น
โดยจะต้องยกบ้านให้ลอยขึ้นมาจากพื้น

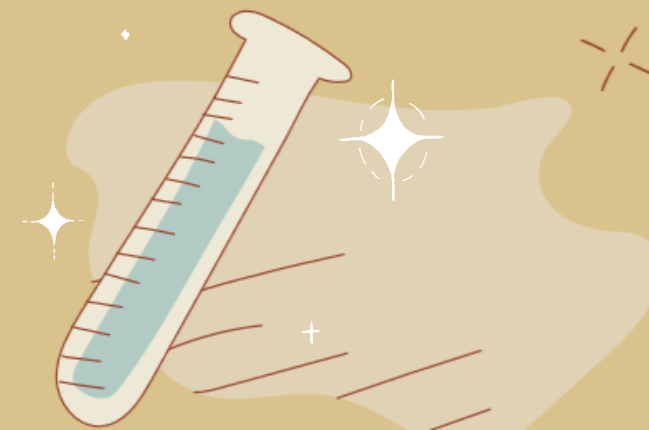
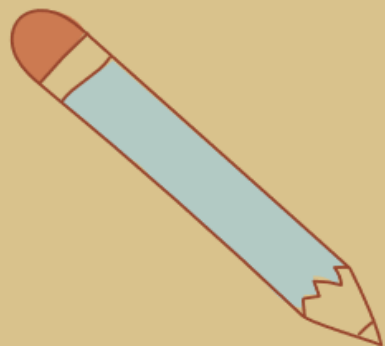

ใบงาน เรื่อง แรงมหัศจรรย์

หน้าที่ 157

แบบร่างการออกแบบวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้เกี่ยวกับแรง

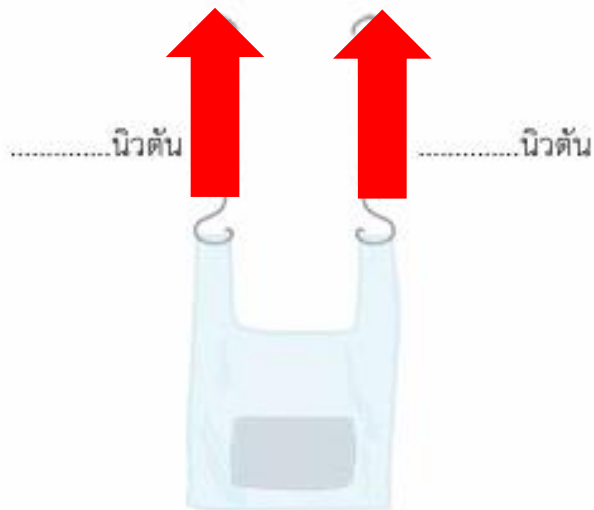
แบบร่างการออกแบบวิธีการแก้ปัญหา โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับแรง

นักเรียนจะใช้ความรู้เกี่ยวกับแรงในการออกแบบวิธีการ
แก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดได้อย่างไรบ้าง

ใช้ความรู้เรื่องแรงลัพธ์

โดยใช้แรงหลายแรงเพื่อยกตัวบ้านให้สูงขึ้น

การยกบ้านให้ลอยขึ้น

ที่มาภาพ <http://ช่างติดบ้านไทย.com>

ในการปรับสภาพพื้นด้านล่างต้องมีการยกบ้านทั้งหลังขึ้น
ให้ลอยขึ้นมาจากพื้นและค้ำไว้ นักเรียนคิดว่าวิศวกร
ต้องทำอะไรให้บ้านสามารถลอยขึ้นได้โดยตัวบ้านไม่เสียหาย
การกระทำดังกล่าวเกี่ยวข้องกับแรงหรือไม่ อย่างไร

เกี่ยวข้องกับแรง

โดยต้องใช้ความรู้เรื่องแรงโดยใช้เชือกผูกกับมุมต่าง ๆ ของบ้าน
ทั้งหมดให้เท่ากับน้ำหนักของบ้าน เพราะจะทำให้สามารถดึงบ้านขึ้น
ทั้งหลังให้ลอยขึ้นมาจากพื้น และบ้านจึงอยู่นิ่งได้

วัสดุ อุปกรณ์

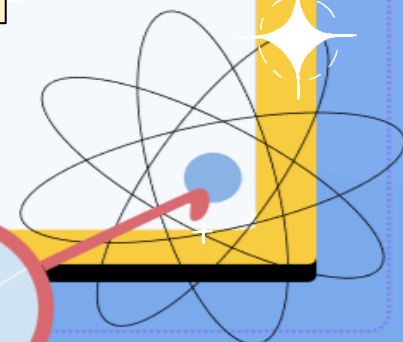
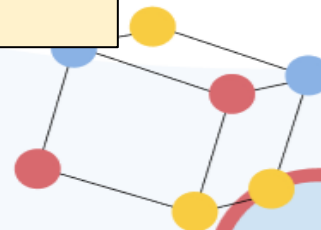
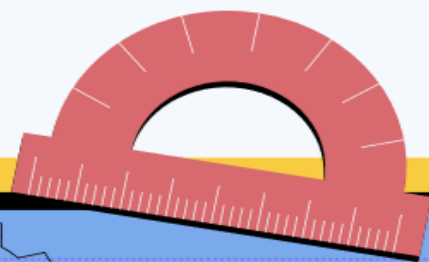
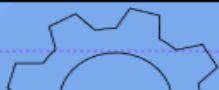
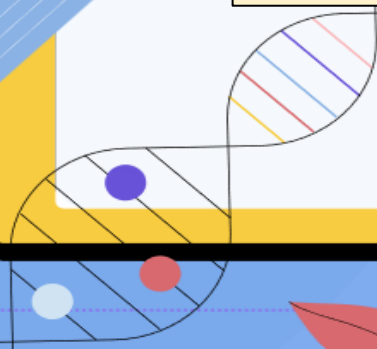
กล่องกระดาษ

เชือกฟาง

ไม้

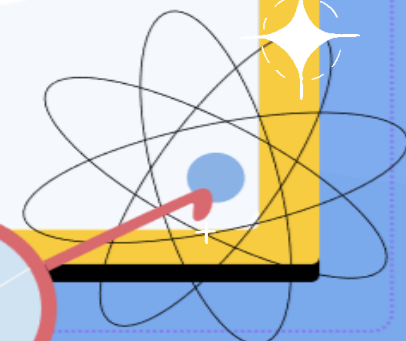
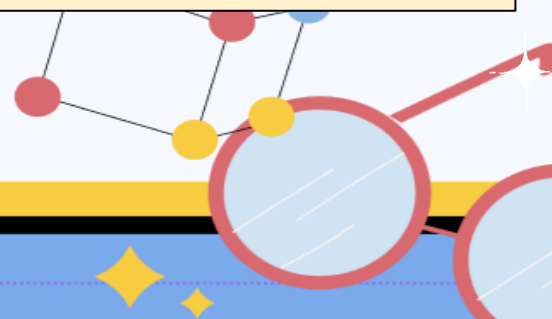
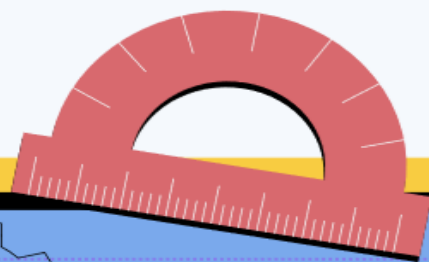
วัสดุ อุปกรณ์

กรรไกร

เทปใส

กิจกรรมปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงในการทำกิจกรรมนักเรียน

- นักเรียนร่วมกันออกแบบวิธีการแก้ปัญหาจากสถานการณ์โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับแรงและแบ่งบทบาทหน้าที่และลงมือสร้างผลงานเพื่อแก้ปัญหาตามที่ออกแบบไว้

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง การทำกิจกรรม

- ครูคอยให้ความช่วยเหลือแนะนำนักเรียนหรือตอบข้อสงสัยเมื่อนักเรียนซักถาม

นำเสนอความก้าวหน้า ของผลงาน

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้			สิ่งที่ฉันตั้งใจ จะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	พอใช้	ปรับปรุง	
1. ร่วมกันหาวิธีการแก้ปัญหาจาก สถานการณ์ที่กำหนด				☐
2. แบ่งบทบาทหน้าที่และทำตามหน้าที่ ในการลงมือแก้ปัญหาจากสถานการณ์ ที่กำหนด				☐
3. ประเมินและตัดสินใจเลือกวิธีการ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับแรง				☐
4. เปิดใจรับฟังความคิดเห็นอื่นที่มีเหตุผล หรือมีความเป็นไปได้มากกว่าของตนเอง				☐

ให้นักเรียนทำ
แบบประเมินตนเอง

หน้าที่ 161

สรุปกิจกรรม

เราสามารถนำความรู้เกี่ยวกับแรงมาประยุกต์ใช้
ในการออกแบบวิธีการแก้ปัญหา และผลงานที่สร้างขึ้นมา
เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาคงจะเป็นไปตามการออกแบบ
สอดคล้องกับปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนด
และสมเหตุสมผล โดยเห็นถึงการประยุกต์ใช้แนวคิด
เรื่องแรงในการแก้ปัญหาและสามารถแก้ปัญหาได้จริง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

แรงมหัศจรรย์ (2)

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงาน เรื่อง แรงแม่เหล็ก

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th